

Bank Spółdzielczy w Gilowicach
Plac Bankowy 1, 34-322 Gilowice
tel.: 33/ 865 30 18, e-mail: bs@bs-gilowice.pl

*Załącznik do Uchwały nr 46/23
Zarządu Banku Spółdzielczego w Gilowicach
Z dnia 24.05.2023r.*

Informacja ujawnieniowa
w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku
Spółdzielczego w Gilowicach podlegających ogłoszeniu
wg stanu na 31.12.2022r.

I. WSTĘP

Niniejszy raport „Informacja ujawnieniowa w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Gilowicach podlegających ogłaszaniu według stanu na 31.12.2022r, zwany dalej „Raportem” został opracowany zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanym dalej: Rozporządzeniem CRR) oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019r zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także wymogami Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Raport został opracowany zgodnie z Polityką Informacyjną Banku Spółdzielczego w Gilowicach.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431-455 Rozporządzenia CRR. Bank Spółdzielczy w Gilowicach będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art.447 Rozporządzenia CRR.

Bank Spółdzielczy w Gilowicach, zwany dalej „Bankiem” nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej. Dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

Wszystkie ilościowe dane pieniężne zostały wyrażone w tysiącach złotych, natomiast wszystkie ilościowe dane procentowe wyrażone zostały z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Bank prowadzi działalność od 01.01.1985 roku. Jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000123700.

Bank oznakowany jest numerem NIP: 5530100189, REGON: 001100838, kod LEI: 259400WBA83VIV5HJ184.

Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz od dnia 31.12.2015r jest członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony BPS (SSOZ BPS). Celem systemu ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.

Swoją działalność Bank prowadzi w Centrali Banku w Gilowicach oraz w Punktach Kasowych w Łękawicy i w Ślemieniu.

Bank Spółdzielczy w Gilowicach jest bankiem uniwersalnym, lokalnym. Działalność skoncentrowana jest głównie na działalności depozytowej i kredytowej dedykowanej klientom prowadzącym działalność gospodarczą, klientom detalicznym oraz samorządom.

III. NAJWAŻNIEJSZE WSKAŹNIKI

Bank, będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną, ujawnia w tabeli nr 1 informacje obejmujące najważniejsze wskaźniki, zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR (Tabela EU KM1).

Tabela nr 1

		31.12.2022 r.	31.12.2021 r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	8 054	7 597
2	Kapitał Tier I	8 054	7 597
3	Łączny kapitał	8 054	7 597
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	45 910	38 172
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	17.5427	19.9017
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	17.5427	19.9017
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17.5427	19.9017
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	9,5427	11,9017
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	54 262	101 871
14	Wskaźnik dźwigni (%)	14.8425	7.4575
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000

Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000
Wskaźnik pokrycia wypływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	22 584	21 326
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	15 335	12 692
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	6 759	8 223
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 577	4 469
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	263,3218	477,1762
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	85 424	84 348
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	45 228	36 830
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	188,8700	229,0183

IV. RYZYKO OPERACYJNE

Bank ujawnia informacje na temat ryzyka operacyjnego, zgodnie z Rekomendacją M KNF (Rekomendacja 17).

Ryzyko operacyjne określa się w Banku jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów informatycznych lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmuje również ryzyko prawne.

W zakresie ryzyka operacyjnego Bank w 2022 roku stosował metodę wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Kwota wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2022r. wynosiła 378 tys. zł. Analizie poddaje się rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego. Rejestr prowadzony jest automatycznie przez odrębny moduł w programie finansowo-księgowym. Odrębnie w programie Excel prowadzi się klasyfikację zdarzeń wg rodzaju, linii biznesowych, strat, itp. W raporcie przedstawia się również poziom przyjętych KRI oraz limitów, koszty wynikłe w danym miesiącu z tytułu ryzyka operacyjnego oraz wnioski i zalecenia.

W 2022 roku Bank nie poniósł rzeczywistych strat z tytułu ryzyka operacyjnego.

Bank na bieżąco podejmuje działania mające na celu zminimalizowanie występowania ryzyka operacyjnego. Do działań tych zaliczamy m.in.:

- współpraca z Kancelarią Adwokacką,
- współpraca z dostawcą programów informatycznych,
- kontrola wewnętrzna, audyty zewnętrzne,
- samokontrola pracowników,
- zwiększenie nacisku na przestrzeganie i egzekwowanie zasad dotyczących bezpieczeństwa,
- ubezpieczenia,
- szkolenia pracowników,
- bieżące śledzenie zmian w regulacjach zewnętrznych,
- bieżąca aktualizacja regulacji wewnętrznych.

V. RYZYKO PLYNNOŚCI

Bank w celu umożliwienia uczestnikom rynku dokonania rzetelnej oceny systemu zarządzania ryzykiem płynności oraz jego pozycji płynności, ujawnia informacje zgodnie z przepisami Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków (Rekomendacja 18).

Ryzyko płynności jest definiowane jako zagrożenie utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, a w konsekwencji poniesienia dodatkowych kosztów, związanych z koniecznością zaciągnięcia zobowiązań lub sprzedażą aktywów na niekorzystnych warunkach w związku z ryzykiem płynności rynku (produktu).

Zasady kontroli wewnętrznej

1. Zarządzanie ryzykiem płynności objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.
2. Mechanizmy kontroli wewnętrznej powinny być adekwatne do oszacowanego ryzyka niespełniania celów systemu kontroli wewnętrznej.
3. Kontrola wewnętrzna funkcjonalna sprawowana jest jako:
 - 1) kontrola bieżąca - dotycząca zgodności dokonywanych transakcji z obowiązującymi przepisami, a w szczególności regulaminami, instrukcjami i limitami wewnętrznymi Banku,
 - 2) kontrola następną - jej celem jest potwierdzenie zgodności działań pracowników z obowiązującymi instrukcjami i regulaminami, a także analiza poprawności zrozumienia obowiązujących przepisów przez pracowników i weryfikacja poprawności ich postępowania.
4. Kontroli bieżącej podlegają:
 - 1) wszystkie dokumenty powodujące lub mogące spowodować powstanie zobowiązania Banku. (potwierdzeniem dokonania kontroli bieżącej jest złożenie na dokumencie podpisu osoby sprawdzającej obok podpisu osoby sporządzającej dokument),
 - 2) stany rachunków Banku prowadzonych przez Bank Zrzeszający.
5. Kontrole przeprowadzane w ramach kontroli wewnętrznej funkcjonalnej są dokumentowane zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami.
6. Kontrolę wewnętrzną w Banku w zakresie zarządzania płynnością sprawują:
 - 1) Członkowie Zarządu,
 - 2) upoważnieni przez Zarząd pracownicy Banku.
7. Przedmiotem audytu wewnętrznego w zakresie zarządzania płynnością jest w szczególności:
 - 1) stopień wdrożenia i realizacji przyjętej polityki w zakresie zarządzania płynnością,
 - 2) zachowanie zawartych m.in. w niniejszej instrukcji procedur związanych z monitorowaniem i zarządzaniem płynnością,
 - 3) wykonanie decyzji przyjętych przez Zarząd w zakresie zarządzania płynnością,
 - 4) prawidłowość kształtowania się systemu informacji w procesie monitorowania i zarządzania płynnością finansową,
 - 5) kształtowanie się limitów oraz ocena przyjętych założeń i elementów mających wpływ na płynność finansową Banku,
 - 6) ocena stopnia wykonania zaleceń z kontroli przeprowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz przez inne organy upoważnione do oceny stanu płynności Banku.

Czynniki i źródła ryzyka

Identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka związanego z zagrożeniem utraty płynności:

- 1) znaczący spadek wielkości aktywów płynnych,
- 2) wzrastająca koncentracja pozycji istotnych dla ryzyka płynności (aktywnych i pasywnych),
- 3) wzrastająca luka płynności spowodowana nadmiernym niedopasowaniem terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów, a także koniecznością dokonania nagłych wypłat (ryzyko nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność),
- 4) zmniejszenie się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- 5) znaczące i/lub notoryczne przekraczanie limitów związanych z ryzykiem płynności,

- 6) zmiany warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności, np. skutkujące brakiem pozyskania lub możliwości zbycia (upłynnienia) aktywów,
- 7) inne ryzyka, w tym: ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko operacyjne.

Szacowanie, pomiar i ocena stabilności źródeł finansowania

1. Pomiaru i oceny stabilności źródeł finansowania dokonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz - komórka monitorująca.
2. Do pomiaru, monitorowania i zarządzania płynnością finansową Banku, wykorzystuje się dane zawarte w systemie Novum Bank Enterprise NOE. Raport z ryzyka płynności generowany jest bezpośrednio z systemu Novum Bank Enterprise NOE z modułu ANALIZA. Dane te są generowane z podziałem na aktywa i pasywa oraz z podziałem na odpowiednie luki czasowe. Wygenerowane dane są automatycznie transferowane do programu EXCEL w celu graficznej prezentacji danych.
3. Pomiar i ocena stabilności źródeł finansowania obejmuje pomiar:
 - 1) urealnionej luki płynności;
 - 2) wskaźników płynności i stabilności bazy depozytowej;
 - 3) osadu we wkładach dla depozytów bieżących i terminowych podmiotów niefinansowych;
 - 4) koncentracji dużych depozytów;
 - 5) zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów.

Strukturę podstawowych źródeł finansowania Banku oraz poziom wyznaczonego na nich osadu na dzień 31.12.2022 rok przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2

Rodzaj	Stan na 31.12.2022r. (w tys. zł)	Depozyty stabilne (w tys. zł)	Wskaźnik osadu (w %)
A' vista osób prywatnych	43879	34912	79,56
Terminowe osób prywatnych	20454	16274	79,56
RAZEM DEPOZYTY OSÓB PRYWATNYCH	64333	51186	79,56
A' vista podmiotów gospodarczych	6610	2885	43,64
Terminowe podmiotów gospodarczych	29	12	43,64
RAZEM DEPOZYTY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	6639	12897	43,64
A' vista instytucji samorządowych	21080		
Terminowe instytucji samorządowych	369		
RAZEM DEPOZYTY INSTYTUCJI SAMORZĄDOWYCH	21449		
DEPOZYTY A'VISTA OGÓLEM	71569	37797	52,81
DEPOZYTY TERMINOWE OGÓLEM	20852	16286	78,10
DEPOZYTY OGÓLEM	92421	54083	58,52

Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz zapewnienia pokrycia zapotrzebowania na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

Rodzaj i wysokość środków płynnych wg stanu na 31.12.2022r. obrazuje tabela:

Tabela nr 3

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2022r.
Środki pieniężne (gotówka)	1 788
Środki na rachunku bieżącym w BPS SA	83
Lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym	21 086
Bony pieniężne NBP (papiery wartościowe)	19 985
Depozyt obowiązkowy	6 288
Razem aktywa płynne	49 230

Nadwyżkę płynności stanowi suma aktywów płynnych. Na dzień 31.12.2022r. nadwyżka wynosi 49 230 tys. zł, w tym podstawowa nadwyżka płynności wynosi 40 942 tys. zł.

Podstawowe wskaźniki określające pozycję płynnościową

Wielkość wiążących norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. wskaźnikiem pokrycia wypływów netto (LCR) i wskaźnikiem stabilnego finansowania netto (NSFR). Na mocy decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art.8 ust.2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR Bank – uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS otrzymał zezwolenia na odstąpienie od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie wysokości tych wskaźników. Na potrzeby zarządzania ryzykiem Bank oblicza te wskaźniki z częstotliwością dzienną. W Tabeli nr 4 pokazano wysokość wskaźników na 31.12.2022r.

Tabela nr 4

	Wartość	Poziom limitu wewnętrznego
	Stan na 31.12.2022r	
LCR – indywidualny	263.3218%	110% - poziom ostrzegawczy
		100% - poziom krytyczny
NSFR - indywidualny	188.8700%	110% - poziom ostrzegawczy
		100% - poziom krytyczny

Do pomiaru stopnia dopasowania terminów płatności aktywów i zobowiązań pozabilansowych wykorzystywane jest zestawienie terminów płatności czyli luka płynności. Bank dokonuje urealnienia pierwotnego zestawienia. Wielkości luki, luki skumulowanej oraz wskaźników dotyczących luki płynności dla przedziałów obejmujących 6 miesięcy wg stanu na 31.12.2022r. przedstawia Tabela nr 5

Tabela nr 5

Wyszczególnienie	Luka płynności (w tys. zł)	Luka płynności skumulowana (w tys. zł)	Wskaźnik luki	Skumulowany wskaźnik luki
do 1 m-ca	9703	11292	1,30	1,30
od 1 do 3 m-cy	2660	13952	4,23	1,37
od 3 do 6 m-cy	1117	15069	2,52	1,39

Bank na dzień 31.12.2022r. posiadał nadwyżkę skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami. W analizowanych przedziałach aktywa zapewniały pokrycie zobowiązań Banku.

Funkcjonowanie w ramach Zrzeszenia i Systemu Ochrony

Bank jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Bank Zrzeszający, zrzeszone banki spółdzielcze oraz Spółdzielnię Systemu Ochrony obowiązują specyficzne relacje płynnościowe, tj. w szczególności:

1. Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:
 - prowadzi rozliczenia pieniężne banków spółdzielczych,
 - zabezpiecza banki spółdzielcze przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
 - prowadzi rachunki bieżące banków spółdzielczych,
 - gromadzi nadwyżki środków banków spółdzielczych,
 - prowadzi rachunki depozytów obowiązkowych,
 - udziela kredytów (w tym w rachunku bieżącym) bankom spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego.
2. Spółdzielnia Systemu Ochrony BPS realizuje następujące działania:
 - udziela pomocy płynnościowej uczestnikom Systemu Ochrony zgodnie z obowiązującymi w Spółdzielni przepisami,
 - wyznacza minimalny poziom aktywów płynnych w Systemie Ochrony, m.in. poprzez aktualizację (2 x w roku) kwoty depozytu obowiązkowego,
 - monitoruje poziom płynności uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
 - przeprowadza zagregowane testy warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości stabilnego finansowania. W przypadku wzrostu zapotrzebowania na środki płynne Bank może skorzystać z przyznanego w Banku Zrzeszającym limitu debetowego i limitu lokacyjnego. W roku 2022 Bank nie korzystał z limitów.

Testy warunków skrajnych

Testy jednoczynnikowe:

1. Test warunków skrajnych badający wzrost zagrożenia utraty płynności śróddziennej, przy założeniu zwiększenia zapotrzebowania na środki i ich wpływ na zdolność Banku do obsługi zobowiązań, których skala skrajnie wzrasta.
2. Test warunków skrajnych badający wzrost zagrożenia utraty płynności, przy założeniu zwiększenia zapotrzebowania na środki i ich wpływ na zdolność Banku do obsługi zobowiązań, których skala skrajnie wzrasta.
3. Test warunków skrajnych badający wpływ 20% spadku wartości aktywów płynnych określonych zgodnie z definicją Rozporządzenia CRR, na poziom wskaźnika LCR.
4. Test warunków skrajnych badający okres maksymalnej obsługi klientów w przypadku powiększonej dynamiki wypływu środków.

Testy odwrócone

Bank przeprowadza analizę przyczynową, zakładając spadek wskaźnika LCR poniżej minimalnej wartości regulacyjnej, określając realne spadki przepływów netto, definiujących przedmiotowy spadek, tj. Bank szacuje zmianę następujących czynników (z uwzględnieniem ich struktury):

1. Aktywa płynne;
2. Odpływy płynności;
3. Wpływy płynności.

W wyniku przeprowadzonego testu sporządzany jest stosowny raport opisujący potencjalne przyczyny (a także ich teoretyczną wartość) spadku wskaźnika LCR.

Ponadto przeprowadzane są wewnętrzne i zewnętrzne testy scenariuszowe oraz łączny zewnętrzny i wewnętrzny test scenariuszowy uwzględniający możliwą interakcję czynników.

Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

1. stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym limitów wewnętrznych,
2. przeprowadzanie testów warunków skrajnych pod kątem adekwatności posiadanych funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacji szokowej,
3. posiadanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej,
4. lokowanie nadwyżek płynności w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
5. system kontroli wewnętrznej.

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności:

1. LCR wskaźnik pokrycia wypływów netto – wskaźnik płynności krótkoterminowej określony w Rozporządzeniu CRR,
2. NSFR wskaźnik stabilnego finansowania netto - wskaźnik płynności długoterminowej określony w Rozporządzeniu CRR,
3. płynność krótkoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
4. płynność długoterminowa (długookresowa)- zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
5. płynność śróddzienna - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,
6. płynność bieżąca – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
7. osad we wkładach – wyznaczona metodami statystycznymi wartość depozytów, która w okresie próby (12 miesięcy) pozostaje stabilna, tj. niewrażliwa na zmieniające się warunki rynkowe. Osad we wkładach wyliczany jest oddzielnie dla depozytów bieżących i terminowych osób prywatnych oraz depozytów bieżących i terminowych podmiotów gospodarczych (w tym również rolników indywidualnych i pozostałych podmiotów niefinansowych) – do wyliczania osadu nie bierze się depozytów podmiotów finansowych i samorządowych;
8. kontraktowa luka płynności – zestawienie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Banku a także pozycji pozabilansowych w danym przedziale czasowym sporządzane na podstawie szacunków przepływów pieniężnych w celu ustalenia przyszłego poziomu płynności,
9. urealniona luka płynności – zestawienie niedopasowania terminów płatności bilansowych i pozabilansowych pozycji aktywów i pasywów Banku, sporządzane z wykorzystaniem technik oceny realnych przepływów gotówkowych tj. między innymi analizy osadu we wkładach, zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów;

Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności

Zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej w Banku sporządza się następujące rodzaje analiz z zakresu ryzyka płynności:

1. analiza wskaźnika płynności krótkoterminowej (LCR) oraz wskaźnika stabilnego finansowania (NSFR) – codziennie,
2. analiza ryzyka płynności – miesięcznie
3. analiza realizacji strategii i polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (Informacja dla Rady Nadzorczej) – kwartalnie.

VI. ZARZĄDZANIE KONFLIKTEM INTERESÓW

Zgodnie z zapisami Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego Bank ujawnia informacje dotyczące polityki zarządzania konfliktem interesów.

Zgodnie z przyjętą „Polityką unikania konfliktów interesów w Banku Spółdzielczym w Gilowicach”, Bank podejmuje następujące działania w celu unikania konfliktu interesów:

1. Działania w celu unikania konfliktu interesów na poziomie Rady Nadzorczej Banku:
 - 1) Wprowadzenie odpowiednich zapisów w Regulaminie wyborów członków Rady Nadzorczej – ocena pierwotna członków Rady Nadzorczej,
 - 2) Wprowadzenie odpowiednich zapisów w Metodycy oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej oraz oceny kolegiatnej Rady Nadzorczej,
 - 3) Wyłączanie z procesów decyzyjnych członków Rady Nadzorczej, będących jednocześnie kontrahentami Banku z spraw ich dotyczących,
 - 4) Wyłączanie z głosowania osób których dotyczy sprawa.

2. Działania w celu unikania konfliktu interesów na poziomie Zarządu Banku:
 - 1) Wprowadzenie odpowiednich zapisów w Regulaminie działania Zarządu, wprowadzających zasadę, że Zarząd w składzie dwuosobowym może podejmować decyzję z wyjątkiem sytuacji, w którym w skład dwuosobowego Zarządu wchodzi osoby spokrewnione / spowinowacane,
 - 2) Odpowiednia konstrukcja oceny pierwotnej i wtórnej odpowiedniości członków Zarządu, między innymi pod kątem powiązań personalnych oraz czasu poświęcanego na pracę w Banku,
 - 3) Przeprowadzanie przez Radę Nadzorczą oceny pierwotnej i wtórnej członków Zarządu, uwzględniającej unikanie konfliktów interesów,
 - 4) Zapewnienie odpowiedniej struktury organizacyjnej, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie organizacyjnym,
 - 5) Odpowiedni podział zadań w Zarządzie,
 - 6) Konstrukcja pełnomocnictw oraz upoważnień, wyłączających możliwość podejmowanie decyzji lub zawierania umów wspólnie przez osoby powiązane personalnie,
 - 7) Opracowanie zasad kontroli wewnętrznej, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie kontroli,
 - 8) System kontroli wewnętrznej – zapewnienie kontroli przestrzegania zasad unikania konfliktu interesów.
 - 9) Wyłączanie z głosowania osób których dotyczy sprawa,
 - 10) Nie stosowanie działań o charakterze represyjnym w stosunku do sygnalistów.

3. Działania w celu unikania konfliktu interesów na poziomie pracowników Banku:
 - 1) Zapewnienie odpowiedniej struktury organizacyjnej, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie organizacyjnym,
 - 2) Odpowiedni podział zadań uwzględniony w zakresie czynności,
 - 3) Konstrukcja pełnomocnictw oraz upoważnień, wyłączających możliwość podejmowania decyzji lub zawierania umów wspólnie przez osoby powiązane personalnie,
 - 4) Opracowanie zasad kontroli wewnętrznej, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie kontroli, tj. nie weryfikowały oraz nie testowały stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej
 - 5) System kontroli wewnętrznej – zapewnienie kontroli przestrzegania zasad unikania konfliktu interesów.
 - 6) Wyłączanie z głosowania osób których dotyczy sprawa,

- 7) W przypadku pracowników kredytowych, zajmujących się dodatkową działalnością wyłączenie ich z procesów decyzyjnych dotyczących ich kontrahentów oraz konkurentów, będących klientami Banku.
- 8) Wprowadzenie zakazu działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności bankowej,
- 9) Wprowadzenie obowiązku informowania przez pracowników pracownika ds. kadr o wszystkich zmianach mogących stanowić powiązanie personalne oraz o podjęciu dodatkowego zatrudnienia poza bankiem.
- 10) Stosowanie Polityki różnorodności,
- 11) Zakaz stosowania mobbingu w miejscu pracy,
- 12) Wprowadzenie obowiązku informowania bezpośrednich przełożonych o stwierdzonych przypadkach występowania konfliktu interesów,
- 13) Wprowadzenie obowiązku informowania pracownika ds. kadr o możliwości wystąpienia konfliktu interesów.

VII. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Zgodnie z Rekomendacją H, Bank ujawnia opis systemu kontroli wewnętrznej.

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku;
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Bank wyznacza kryteria oceny realizacji celów kontroli wewnętrznej poprzez określenie mierników realizacji tych celów.

Akceptowalne poziomy mierników realizacji celów kontroli wewnętrznej zdefiniowane zostały w załączniku do Strategii działania Banku (apetyt na ryzyko), Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (ryzyko operacyjne), w planie ekonomiczno - finansowym oraz jako wskaźniki KRI w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczego w Gilowicach.

2. Rola Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu

- 1) Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.
- 2) Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
- 3) Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu.

3. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony):

- 1) **pierwszy poziom (linia obrony)** – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych, a

także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.

2) **drugi poziom (linia obrony)** na który składa się:

- a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem.
- b) działalność Komórki ds. zgodności,

W Banku komórkami II poziomu są:

- Komórka ds. zgodności,
- Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz
- Zespół Analiz Kredytowych i Monitoringu
- IOD

Pracownicy komórek banku na drugim poziomie (drugiej linii) w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne, lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) lub monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w komórkach drugiego poziomu).

3) **trzeci poziom (linia obrony)** - działalność audytu wewnętrznego sprawowanego na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych oraz Umowy z SSOZ BPS przez Departament Audytu Systemu Ochrony.

4. Funkcja kontroli wewnętrznej

Funkcja kontroli wewnętrznej swym zakresem obejmuje w szczególności:

1. Sprawdzanie przestrzegania przepisów prawa oraz wewnętrznych regulacji i procedur, a także wyznaczonych limitów.
2. Sprawdzanie dokładności i prawidłowości danych księgowych.
3. Sprawdzanie bezpieczeństwa operacji i fizycznych zabezpieczeń dostępu.
4. Sprawdzanie przestrzegania uprawnień i autoryzacji.
5. Sprawdzanie zgodności działań na poszczególnych stanowiskach z zakresem czynności i odpowiedzialności.
6. Badanie, czy występuje rozdzielenie sprzecznych ze sobą funkcji i obowiązków, ze szczególnym uwzględnieniem niezależności funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, która to ryzyko generuje.

5. Rola i zadania komórki ds. zgodności i audytu wewnętrznego

Komórka ds. zgodności - wydzielona komórka organizacyjna, pełniąca zadania mające na celu zapewnienie zgodności, określone w Regulaminie organizacyjnym oraz w Regulaminie funkcjonowania komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Gilowicach. Do zadań komórki ds. zgodności należy:

1. Opracowanie i weryfikacja Polityki zgodności oraz Regulaminu funkcjonowania Komórki ds. zgodności.

2. Śledzenie zmian w przepisach zewnętrznych,
3. Informowanie właścicieli regulacji i członków Zarządu o planowanych zmianach przepisów wewnętrznych,
4. Prowadzenie postępowań wyjaśniających w zakresie zgodności,
5. Opiniowanie projektów regulacji wewnętrznych Banku wskazanych przez Zarząd,
6. Dbłość o spójność regulacji wewnętrznych,
7. Koordynowanie wprowadzania zmian wybiegających poza zakres zadań jednej komórki organizacyjnej Banku,
8. Dokumentowanie zadań realizowanych przez Komórkę.
9. Współpraca z Bankiem Zrzeszającym, ze Spółdzielnią Systemu ochrony Zrzeszenia BPS oraz innymi podmiotami zewnętrznymi w zakresie wynikającym z konieczności zapewnienia zgodności
10. Działania konsultacyjne i doradcze w obszarze zgodności dla innych komórek organizacyjnych.
11. Koordynowanie sporządzania ankiet otrzymywanych z instytucji nadzorczych w zakresie ryzyka braku zgodności.
12. Koordynowanie zadań związanych z opracowaniem wdrożeniem, przeglądem i przestrzeganiem zapisów zawartych w matrycy funkcji kontroli.
13. Raportowanie do Zarządu, Komitetu Audytu, Rady Nadzorczej oraz Komórki Audytu Wewnętrznego Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
14. Opracowanie planów testowania stosowania mechanizmów kontrolnych,
15. weryfikacja jakości dokumentacji zewnętrznej (obejmującej dokumenty opracowane przez bank i przekazywane klientom, kontrahentom i osobom trzecim, np. wzory umów, schemat wyciągów bankowych, broszury reklamowe, informacje prasowe, informacje w witrynach internetowych).

Podstawowe zadania audytu wewnętrznego to:

1. Ocena prawidłowości mechanizmów kontroli wewnętrznej,
2. Ocena skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
3. Ocena dostosowania procesu oceny i szacowania adekwatności kapitałowej (ICAAP) do profilu, skali oraz złożoności ryzyka Banku.

Audyt wewnętrzny w Banku wykonywany jest przez odpowiednie komórki Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Audyt wewnętrzny jest wykonywany w oparciu o plan i metodyki opracowane przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, zawarte w Regulaminie Audytu, stanowiącym załącznik do Umowy Ochrony. Pracownicy Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS przeprowadzający audyt wewnętrzny w Banku mają zapewniony bezpośredni dostęp do Zarządu i do Rady Nadzorczej Banku.

Raporty z przeprowadzonych audytów przedkładane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

6. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej dokonywanej przez Radę nadzorczą

W oparciu o sprawozdania z kontroli wewnętrznej oraz w oparciu o raport opracowany przez Komórkę ds. zgodności Zarząd przeprowadza weryfikację systemu kontroli wewnętrznej tj. mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej pod kątem:

1. Skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej,
2. Zgodności ze strukturą organizacyjną Banku (system zależności służbowych, kontrola kierownicza),
3. Dostosowania procedur bankowych do zmian przepisów zewnętrznych,
4. Funkcjonowania systemów informatycznych,
5. Obszarów ryzyka objętych systemem kontroli wewnętrznej,
6. Realizacji zaleceń pokontrolnych,

7. Zgodności niniejszego Regulaminu z przepisami zewnętrznymi.

Weryfikacja, uwzględniająca ocenę skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej przeprowadzana jest raz w roku, a jej wyniki w formie pisemnej wraz z propozycją zmian są prezentowane Radzie Nadzorczej Banku oraz Komitetowi Audytu.

VIII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gilowicach:

1. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformułowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącemu zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,
2. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, ustalenia opisane w niniejszym Raporcie są adekwatne do stanu faktycznego; system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu i strategii Banku,
3. zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka a tolerancją na ryzyko.

Zarząd Banku Spółdzielczego
w Gilowicach